

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XII. ÉVFOLYAM, 205. SZÁM

ÁRA: 50 FILLER

1955. SZEPT. 1., CSÜTÖRTÖK

Kezdődik az iskolai év

Ma kezdődik az új iskolai tanév. Évnyitóval, ünnepséggel és sok-sok izgalommal, de mindenképpen örömmel, aminek a melegsége évek múlva is paraszat szít, lángot lobbant emlékeinkben. Hányan és hányan indulnak meg ma az iskolák, az egyetemek kapui felé, hogy ünnepesen, belül rejtett mosollyal átéljék az iskolák küszöbét, s ráleljenek a tanév sokszínű gyalogútjára.

Debrecenben különös zamat volt mindig a szeptembernek. Ezrével és ezrével sereglettek ide a fiatalok, hogy itt tanulva és tanítva, a széles távlatok felé kémljenek, s valahogy Debrecen keresztül is összekössék ezt a kis országot a nagyvilág eszméivel és tudományos vérkeringésével. Szándékuk igaz sokszor megfeneklett a sötétség és elnyomás sűrű zátonyain, de a legjobbak mindig újra kezdtek, új erővel és új célkitűzéssel. Valami olyan elgondolással, hogy ebben a kis akusztikájú országban olyat kiáltanak, ami visszhangként csendül mindenki fülébe és mindenki szívébe. Szándékuk hányszor és hányszor nem sikerült, de a félbe maradt eredmények is olyan hatalmas vágyat sejtettek, amelyen csak a legjobbak szívében formálódhatott. Tele voltak nyugtalansággal, modernséggel, hogy itt, ebben a nagyvonalú önön szívük szellemei fényénél világosságot teremessenek. S hogy voltak és sokan voltak ilyenek is — az egy-két Debrecenben is — az egy-két annak is köszönhető, hogy fiataljaink mindig szeretették a tudást, kutatták az igazságot. Es nemcsak az iskoláké, hanem az élet igazságát is, a nyereséget, az ösztönzést, ami a tudás biztonságával még szebbé, még varázsosabbá kovácsolódott.

Ilyenkor az új iskolai év küszöbén valahogy ez mind eszébe jut az embernek. Az a tengernyi múlt, ahol száz és száz megfeneklett akarat áruvált és színlődött, vált cse-névszű. Eszünkbe jut az analfabétizmus ijesztő grafikonja, a műveltség, a cseled-világ nyomor mocsara, a középiskolák sok mindent eláruló statisztikája, az egyetemi „numerus clausus” fenyegető réme.

Azonban mindez csak egy percre jut eszünkbe, hogy még élesebben, még tisztábban lássuk napjaink gondjait, történelmét. A szeptemberi ragyogást, amikor oly testvér-ütemben csendülnek fel az elsőosztályosok tiszta szopránjai, az egyetemi hallgatók ujjongó tenorjai, vagy nyugodt basszusai. Debrecen mindig az iskolák, a diákok városa volt, s ma még inkább, százszorosabban az, mint valaha. Diákok, iskolások száza, ezrei bizonyítják ezt, akik ma, az első szeptemberi reggelen elindulnak az iskolák felé.

Kövessük csak ezt a hőmpolygást, ezt az áradást. Csak a debreceni általános iskolák felé több mint 15 ezer gyermek indul el ma reggel. Milyen sokszínűen hullámanak, ringanak ezek a kicsinosított akusztikák, komolykodó kislegények. Tele vannak él-ménnyel és várakozással. A Péterfia utcai Általános Iskolában 1078 gyermek kopogása csap majd zajt, a Füvészkerti utcaiban 800 gyermek kacagása csendül és a Csapóker-tanulók 1015 gyermek rebben majd a csengők dallamára. De a Poroszlai, a Petőfi és a többi általános iskolák is mind várják már az apróságokat, hogy bennük válsák mindazt szépre és valóra, amit

itt annyi sokáig megtagadt a történelem.

Különösen első osztályosainkat várják nagy szeretettel. Minden iskolában külön-külön emléklappal kedveskednek nekik, hogy az első iskolai nap mindig tartó élmény maradjon bennük is. A Csapókerben meg egyenesen ez lesz az évnyitó ünnepség középpontja. Az óvodából annak rendje és módja szerint búcsúztatják őket, az iskolába pedig az úttörő vezetők kalauzsolják be az első osztályosokat az általános iskola komoly berkeibe.

Középiszkolásainknak, egyetemi hallgatóinknak is ugyan-úgy élmény az első nap, a szeptember, mint a legkisebbeknek. Száz és száz munkás- és paraszthallgató alma nő valóságga, s formálódik beszorogóként a sötétség és elnyomás sűrű zátonyain, de a legjobbak mindig újra kezdtek, új erővel és új célkitűzéssel. Valami olyan elgondolással, hogy ebben a kis akusztikájú országban olyat kiáltanak, ami visszhangként csendül mindenki fülébe és mindenki szívébe. Szándékuk hányszor és hányszor nem sikerült, de a félbe maradt eredmények is olyan hatalmas vágyat sejtettek, amelyen csak a legjobbak szívében formálódhatott. Tele voltak nyugtalansággal, modernséggel, hogy itt, ebben a nagyvonalú önön szívük szellemei fényénél világosságot teremessenek. S hogy voltak és sokan voltak ilyenek is — az egy-két Debrecenben is — az egy-két annak is köszönhető, hogy fiataljaink mindig szeretették a tudást, kutatták az igazságot. Es nemcsak az iskoláké, hanem az élet igazságát is, a nyereséget, az ösztönzést, ami a tudás biztonságával még szebbé, még varázsosabbá kovácsolódott.

Ilyenkor az új iskolai év küszöbén valahogy ez mind eszébe jut az embernek. Az a tengernyi múlt, ahol száz és száz megfeneklett akarat áruvált és színlődött, vált cse-névszű. Eszünkbe jut az analfabétizmus ijesztő grafikonja, a műveltség, a cseled-világ nyomor mocsara, a középiskolák sok mindent eláruló statisztikája, az egyetemi „numerus clausus” fenyegető réme.

Azonban mindez csak egy percre jut eszünkbe, hogy még élesebben, még tisztábban lássuk napjaink gondjait, történelmét. A szeptemberi ragyogást, amikor oly testvér-ütemben csendülnek fel az elsőosztályosok tiszta szopránjai, az egyetemi hallgatók ujjongó tenorjai, vagy nyugodt basszusai. Debrecen mindig az iskolák, a diákok városa volt, s ma még inkább, százszorosabban az, mint valaha. Diákok, iskolások száza, ezrei bizonyítják ezt, akik ma, az első szeptemberi reggelen elindulnak az iskolák felé.

Kövessük csak ezt a hőmpolygást, ezt az áradást. Csak a debreceni általános iskolák felé több mint 15 ezer gyermek indul el ma reggel. Milyen sokszínűen hullámanak, ringanak ezek a kicsinosított akusztikák, komolykodó kislegények. Tele vannak él-ménnyel és várakozással. A Péterfia utcai Általános Iskolában 1078 gyermek kopogása csap majd zajt, a Füvészkerti utcaiban 800 gyermek kacagása csendül és a Csapóker-tanulók 1015 gyermek rebben majd a csengők dallamára. De a Poroszlai, a Petőfi és a többi általános iskolák is mind várják már az apróságokat, hogy bennük válsák mindazt szépre és valóra, amit

itt annyi sokáig megtagadt a történelem.

Különösen első osztályosainkat várják nagy szeretettel. Minden iskolában külön-külön emléklappal kedveskednek nekik, hogy az első iskolai nap mindig tartó élmény maradjon bennük is. A Csapókerben meg egyenesen ez lesz az évnyitó ünnepség középpontja. Az óvodából annak rendje és módja szerint búcsúztatják őket, az iskolába pedig az úttörő vezetők kalauzsolják be az első osztályosokat az általános iskola komoly berkeibe.

Középiszkolásainknak, egyetemi hallgatóinknak is ugyan-úgy élmény az első nap, a szeptember, mint a legkisebbeknek. Száz és száz munkás- és paraszthallgató alma nő valóságga, s formálódik beszorogóként a sötétség és elnyomás sűrű zátonyain, de a legjobbak mindig újra kezdtek, új erővel és új célkitűzéssel. Valami olyan elgondolással, hogy ebben a kis akusztikájú országban olyat kiáltanak, ami visszhangként csendül mindenki fülébe és mindenki szívébe. Szándékuk hányszor és hányszor nem sikerült, de a félbe maradt eredmények is olyan hatalmas vágyat sejtettek, amelyen csak a legjobbak szívében formálódhatott. Tele voltak nyugtalansággal, modernséggel, hogy itt, ebben a nagyvonalú önön szívük szellemei fényénél világosságot teremessenek. S hogy voltak és sokan voltak ilyenek is — az egy-két Debrecenben is — az egy-két annak is köszönhető, hogy fiataljaink mindig szeretették a tudást, kutatták az igazságot. Es nemcsak az iskoláké, hanem az élet igazságát is, a nyereséget, az ösztönzést, ami a tudás biztonságával még szebbé, még varázsosabbá kovácsolódott.

Ilyenkor az új iskolai év küszöbén valahogy ez mind eszébe jut az embernek. Az a tengernyi múlt, ahol száz és száz megfeneklett akarat áruvált és színlődött, vált cse-névszű. Eszünkbe jut az analfabétizmus ijesztő grafikonja, a műveltség, a cseled-világ nyomor mocsara, a középiskolák sok mindent eláruló statisztikája, az egyetemi „numerus clausus” fenyegető réme.

Azonban mindez csak egy percre jut eszünkbe, hogy még élesebben, még tisztábban lássuk napjaink gondjait, történelmét. A szeptemberi ragyogást, amikor oly testvér-ütemben csendülnek fel az elsőosztályosok tiszta szopránjai, az egyetemi hallgatók ujjongó tenorjai, vagy nyugodt basszusai. Debrecen mindig az iskolák, a diákok városa volt, s ma még inkább, százszorosabban az, mint valaha. Diákok, iskolások száza, ezrei bizonyítják ezt, akik ma, az első szeptemberi reggelen elindulnak az iskolák felé.

Kövessük csak ezt a hőmpolygást, ezt az áradást. Csak a debreceni általános iskolák felé több mint 15 ezer gyermek indul el ma reggel. Milyen sokszínűen hullámanak, ringanak ezek a kicsinosított akusztikák, komolykodó kislegények. Tele vannak él-ménnyel és várakozással. A Péterfia utcai Általános Iskolában 1078 gyermek kopogása csap majd zajt, a Füvészkerti utcaiban 800 gyermek kacagása csendül és a Csapóker-tanulók 1015 gyermek rebben majd a csengők dallamára. De a Poroszlai, a Petőfi és a többi általános iskolák is mind várják már az apróságokat, hogy bennük válsák mindazt szépre és valóra, amit

itt annyi sokáig megtagadt a történelem.

Különösen első osztályosainkat várják nagy szeretettel. Minden iskolában külön-külön emléklappal kedveskednek nekik, hogy az első iskolai nap mindig tartó élmény maradjon bennük is. A Csapókerben meg egyenesen ez lesz az évnyitó ünnepség középpontja. Az óvodából annak rendje és módja szerint búcsúztatják őket, az iskolába pedig az úttörő vezetők kalauzsolják be az első osztályosokat az általános iskola komoly berkeibe.

Középiszkolásainknak, egyetemi hallgatóinknak is ugyan-úgy élmény az első nap, a szeptember, mint a legkisebbeknek. Száz és száz munkás- és paraszthallgató alma nő valóságga, s formálódik beszorogóként a sötétség és elnyomás sűrű zátonyain, de a legjobbak mindig újra kezdtek, új erővel és új célkitűzéssel. Valami olyan elgondolással, hogy ebben a kis akusztikájú országban olyat kiáltanak, ami visszhangként csendül mindenki fülébe és mindenki szívébe. Szándékuk hányszor és hányszor nem sikerült, de a félbe maradt eredmények is olyan hatalmas vágyat sejtettek, amelyen csak a legjobbak szívében formálódhatott. Tele voltak nyugtalansággal, modernséggel, hogy itt, ebben a nagyvonalú önön szívük szellemei fényénél világosságot teremessenek. S hogy voltak és sokan voltak ilyenek is — az egy-két Debrecenben is — az egy-két annak is köszönhető, hogy fiataljaink mindig szeretették a tudást, kutatták az igazságot. Es nemcsak az iskoláké, hanem az élet igazságát is, a nyereséget, az ösztönzést, ami a tudás biztonságával még szebbé, még varázsosabbá kovácsolódott.

Ilyenkor az új iskolai év küszöbén valahogy ez mind eszébe jut az embernek. Az a tengernyi múlt, ahol száz és száz megfeneklett akarat áruvált és színlődött, vált cse-névszű. Eszünkbe jut az analfabétizmus ijesztő grafikonja, a műveltség, a cseled-világ nyomor mocsara, a középiskolák sok mindent eláruló statisztikája, az egyetemi „numerus clausus” fenyegető réme.

Azonban mindez csak egy percre jut eszünkbe, hogy még élesebben, még tisztábban lássuk napjaink gondjait, történelmét. A szeptemberi ragyogást, amikor oly testvér-ütemben csendülnek fel az elsőosztályosok tiszta szopránjai, az egyetemi hallgatók ujjongó tenorjai, vagy nyugodt basszusai. Debrecen mindig az iskolák, a diákok városa volt, s ma még inkább, százszorosabban az, mint valaha. Diákok, iskolások száza, ezrei bizonyítják ezt, akik ma, az első szeptemberi reggelen elindulnak az iskolák felé.

Kövessük csak ezt a hőmpolygást, ezt az áradást. Csak a debreceni általános iskolák felé több mint 15 ezer gyermek indul el ma reggel. Milyen sokszínűen hullámanak, ringanak ezek a kicsinosított akusztikák, komolykodó kislegények. Tele vannak él-ménnyel és várakozással. A Péterfia utcai Általános Iskolában 1078 gyermek kopogása csap majd zajt, a Füvészkerti utcaiban 800 gyermek kacagása csendül és a Csapóker-tanulók 1015 gyermek rebben majd a csengők dallamára. De a Poroszlai, a Petőfi és a többi általános iskolák is mind várják már az apróságokat, hogy bennük válsák mindazt szépre és valóra, amit

itt annyi sokáig megtagadt a történelem.

Különösen első osztályosainkat várják nagy szeretettel. Minden iskolában külön-külön emléklappal kedveskednek nekik, hogy az első iskolai nap mindig tartó élmény maradjon bennük is. A Csapókerben meg egyenesen ez lesz az évnyitó ünnepség középpontja. Az óvodából annak rendje és módja szerint búcsúztatják őket, az iskolába pedig az úttörő vezetők kalauzsolják be az első osztályosokat az általános iskola komoly berkeibe.

Középiszkolásainknak, egyetemi hallgatóinknak is ugyan-úgy élmény az első nap, a szeptember, mint a legkisebbeknek. Száz és száz munkás- és paraszthallgató alma nő valóságga, s formálódik beszorogóként a sötétség és elnyomás sűrű zátonyain, de a legjobbak mindig újra kezdtek, új erővel és új célkitűzéssel. Valami olyan elgondolással, hogy ebben a kis akusztikájú országban olyat kiáltanak, ami visszhangként csendül mindenki fülébe és mindenki szívébe. Szándékuk hányszor és hányszor nem sikerült, de a félbe maradt eredmények is olyan hatalmas vágyat sejtettek, amelyen csak a legjobbak szívében formálódhatott. Tele voltak nyugtalansággal, modernséggel, hogy itt, ebben a nagyvonalú önön szívük szellemei fényénél világosságot teremessenek. S hogy voltak és sokan voltak ilyenek is — az egy-két Debrecenben is — az egy-két annak is köszönhető, hogy fiataljaink mindig szeretették a tudást, kutatták az igazságot. Es nemcsak az iskoláké, hanem az élet igazságát is, a nyereséget, az ösztönzést, ami a tudás biztonságával még szebbé, még varázsosabbá kovácsolódott.

Ilyenkor az új iskolai év küszöbén valahogy ez mind eszébe jut az embernek. Az a tengernyi múlt, ahol száz és száz megfeneklett akarat áruvált és színlődött, vált cse-névszű. Eszünkbe jut az analfabétizmus ijesztő grafikonja, a műveltség, a cseled-világ nyomor mocsara, a középiskolák sok mindent eláruló statisztikája, az egyetemi „numerus clausus” fenyegető réme.

Azonban mindez csak egy percre jut eszünkbe, hogy még élesebben, még tisztábban lássuk napjaink gondjait, történelmét. A szeptemberi ragyogást, amikor oly testvér-ütemben csendülnek fel az elsőosztályosok tiszta szopránjai, az egyetemi hallgatók ujjongó tenorjai, vagy nyugodt basszusai. Debrecen mindig az iskolák, a diákok városa volt, s ma még inkább, százszorosabban az, mint valaha. Diákok, iskolások száza, ezrei bizonyítják ezt, akik ma, az első szeptemberi reggelen elindulnak az iskolák felé.

Kövessük csak ezt a hőmpolygást, ezt az áradást. Csak a debreceni általános iskolák felé több mint 15 ezer gyermek indul el ma reggel. Milyen sokszínűen hullámanak, ringanak ezek a kicsinosított akusztikák, komolykodó kislegények. Tele vannak él-ménnyel és várakozással. A Péterfia utcai Általános Iskolában 1078 gyermek kopogása csap majd zajt, a Füvészkerti utcaiban 800 gyermek kacagása csendül és a Csapóker-tanulók 1015 gyermek rebben majd a csengők dallamára. De a Poroszlai, a Petőfi és a többi általános iskolák is mind várják már az apróságokat, hogy bennük válsák mindazt szépre és valóra, amit

itt annyi sokáig megtagadt a történelem.

Különösen első osztályosainkat várják nagy szeretettel. Minden iskolában külön-külön emléklappal kedveskednek nekik, hogy az első iskolai nap mindig tartó élmény maradjon bennük is. A Csapókerben meg egyenesen ez lesz az évnyitó ünnepség középpontja. Az óvodából annak rendje és módja szerint búcsúztatják őket, az iskolába pedig az úttörő vezetők kalauzsolják be az első osztályosokat az általános iskola komoly berkeibe.

Középiszkolásainknak, egyetemi hallgatóinknak is ugyan-úgy élmény az első nap, a szeptember, mint a legkisebbeknek. Száz és száz munkás- és paraszthallgató alma nő valóságga, s formálódik beszorogóként a sötétség és elnyomás sűrű zátonyain, de a legjobbak mindig újra kezdtek, új erővel és új célkitűzéssel. Valami olyan elgondolással, hogy ebben a kis akusztikájú országban olyat kiáltanak, ami visszhangként csendül mindenki fülébe és mindenki szívébe. Szándékuk hányszor és hányszor nem sikerült, de a félbe maradt eredmények is olyan hatalmas vágyat sejtettek, amelyen csak a legjobbak szívében formálódhatott. Tele voltak nyugtalansággal, modernséggel, hogy itt, ebben a nagyvonalú önön szívük szellemei fényénél világosságot teremessenek. S hogy voltak és sokan voltak ilyenek is — az egy-két Debrecenben is — az egy-két annak is köszönhető, hogy fiataljaink mindig szeretették a tudást, kutatták az igazságot. Es nemcsak az iskoláké, hanem az élet igazságát is, a nyereséget, az ösztönzést, ami a tudás biztonságával még szebbé, még varázsosabbá kovácsolódott.

Ilyenkor az új iskolai év küszöbén valahogy ez mind eszébe jut az embernek. Az a tengernyi múlt, ahol száz és száz megfeneklett akarat áruvált és színlődött, vált cse-névszű. Eszünkbe jut az analfabétizmus ijesztő grafikonja, a műveltség, a cseled-világ nyomor mocsara, a középiskolák sok mindent eláruló statisztikája, az egyetemi „numerus clausus” fenyegető réme.

Azonban mindez csak egy percre jut eszünkbe, hogy még élesebben, még tisztábban lássuk napjaink gondjait, történelmét. A szeptemberi ragyogást, amikor oly testvér-ütemben csendülnek fel az elsőosztályosok tiszta szopránjai, az egyetemi hallgatók ujjongó tenorjai, vagy nyugodt basszusai. Debrecen mindig az iskolák, a diákok városa volt, s ma még inkább, százszorosabban az, mint valaha. Diákok, iskolások száza, ezrei bizonyítják ezt, akik ma, az első szeptemberi reggelen elindulnak az iskolák felé.

Kövessük csak ezt a hőmpolygást, ezt az áradást. Csak a debreceni általános iskolák felé több mint 15 ezer gyermek indul el ma reggel. Milyen sokszínűen hullámanak, ringanak ezek a kicsinosított akusztikák, komolykodó kislegények. Tele vannak él-ménnyel és várakozással. A Péterfia utcai Általános Iskolában 1078 gyermek kopogása csap majd zajt, a Füvészkerti utcaiban 800 gyermek kacagása csendül és a Csapóker-tanulók 1015 gyermek rebben majd a csengők dallamára. De a Poroszlai, a Petőfi és a többi általános iskolák is mind várják már az apróságokat, hogy bennük válsák mindazt szépre és valóra, amit

Befejezés előtt a cséplés

A megyében mindenütt kiválóan dolgoztak a cséplőgépek

Az elmúlt hét végén a cséplőgépek átcsoportosításának következtében, valamint a kedvezőbbé vált időjárás folytán jelentősen meggyorsult az egész megyében a cséplés. Augusztus 27-én még 49 termelőszövetkezetben és 26 községben dolgoztak a cséplőgépek, 29-én, hét-hét pedig már csak 7 tsz-ben és egy-két községben volt cséplés. Jelenleg a megye géppállomása — néhány kivétellel — befejezték a gabona cséplését.

számtottévi munka már csak a polgári járásban van. Ott is fagyóban az asztalok, mert a nemrég végrehajtott gépátvételkor az Egyekről és Tiszacsegéről 16, Hajdúnánásról pedig 3 gép ment át Görbeházára, Újtikosra, Polgárra és Tiszagyulához.

Idén a megye egész területén kiválóan dolgoztak a cséplőgépek, tisztán, a szemeszteséget minimálisra csökkentve, és mégis gyorsan végezték a gabona cséplését.

Különösebb panaszt egy géppállomás munkájára sem tetek a dolgozó parasztok a

csépléssel kapcsolatban, dicseget azonban annál több érkezett a felsőbb szervekhez. Különösen nagy megelégedéssel fogadták a Hajdúszoboszlói Géppállomás közreműködésében résztvevő gépezetek tagjai és egyéni dolgozó parasztok a géppállomás cséplőgépeinek csaknem minden esetben kifogástalan munkáját.

A legutóbbi országos kiértékelés szerint a megyék közötti cséplési versenyben Hajdú-Bihar megye az első helyen szerepel.

A gépek átlagteljesítménye az utóbbi időben meghaladta a napi 140 mázsát. Igen szép eredményekkel járultak hozzá az elsőszámú kivívásához a Hajdúböszörményi, Egyeki, Tetéltényi, Derecskei és Nagyrábai Géppállomás cséplőgépezetűi, ahol a gépek napi átlagteljesítménye jóval felülmúlta a tavaly elért cséplési átlagot.

A cséplőgépezetűk egyéni versenyében Kristóf Andor, a Tetéltényi Géppállomás traktorosa lett az első Hajdú-Biharban.

Az elmúlt másfél hónap

alatt 93 vagon és 4 mázsa gabonát cséplelt el.

Bár hivatalos értesítés még nincsen az országos cséplési versenyről, de a Földművelésügyi Minisztérium szóbeli tájékoztatója alapján erősen számíthatunk arra, hogy

Kristóf Andor cséplőcsapata kiváló teljesítményével a géppállomások cséplési versenyében országos első lesz.

Mivel a munkacsapat tagjai nagyjából fiatalok, ezért annak idején csatlakoztak a DISZ által kezdeményezett ifjúsági cséplőcsapatok országos versenyéhez. Az eddigi jelek szerint csaknem teljesen bizonyos, hogy a fiatalok versenyében is övek az országos elsőszámúak.

A cséplőcsapatok megyei versenyének második helyezettje, a hajdúböszörményi Nagy Imre ifjúsági cséplőcsapata lett, 87 vagon 42 mázsa gabona elcséplésével. Jól szerepelt a Hajdúböszörményi Géppállomás traktorosai között Boros Sándor is, aki ifjúsági munkacsapattal 66 vagon 95 mázsát cséplelt el.

Debrecen város határában szintén csaknem mindenütt befejezték a cséplést, itt-ott

akad már csak némi cséplendő gabona.

A termelőszövetkezetek a fancieskai Szabadság TSZ kivételével elcséplették gabonájukat.

Az egyéni dolgozók részéről Bánkon a paci részén, Fancieskán és a bellegelői Kefés tanyán dolgoznak még a gépek. A cséplőcsapatok azonban olyan kevés mindegyik helyen, hogy előreláthatólag ma estig elkészülnek vele.

A legtervszerűbben és ennek következtében a leggyorsabban a város II. kerületében haladt a cséplés, ahol augusztus 23-án már leálltak a gépek. A bellegelői Kefés tanyán azonban még a mai napig sem tudták elvégezni a cséplést. Ez a szépséghiba erősen rontja a II. kerület egyébként jó eredményeit.

A cséplőcsapatok az elmúlt héten dolgoztak a legeredményesebben,

a gépek elérték a napi 140 mázsás átlagteljesítményt. A cséplőgépezetűk között dicséretet érdemel Mészáros István, akinek 54 vagon a teljesítménye és Muzsik József, aki 52 vagon gabonát cséplelt el.

ÚJ BELÉPŐK HAJDÚ-BIHAR MEGYE TERMELŐSZÖVETKEZETEIBE

Hajdú-Biharban az elmúlt héten ismét új belépőkkel gazdagodtak a termelőszövetkezetek. Egy hét alatt a megye területén 226 család, 286 taggal lépett a közös, nagyzemmi gazdálkodás útjára. A tiszacsegei Kossuth Termelőszövetkezet tagjainak száma egy hét alatt 13 új belépővel gyarapodott. Az új belépők között ismert középparasztok van-

nak, mint a 10,5 holdas Répási István, a 8 holdas Szabó Albert, a 9 holdas Szabó Gábor.

A gyümölcskertészetéről híres hosszúpályi Petőfi Termelőszövetkezet tagjainak száma is növekedett 12 családdal. A konyári Béke Termelőszövetkezet erősödését szolgálja az a hat család, melynek tagjai az elmúlt héten lettek a szövetkezet tag-

jai, köztük Varga János 16 holdas konyári középparaszt is belépett a konyári Béke Termelőszövetkezetbe.

A megye több helyén működnek előkészítő bizottságok, hogy mielőbb új termelőszövetkezetekkel gazdagítsák megyénket. A szövetkezeti mozgalom terebélyesedik Hajdú-Biharban. De vannak területek, ahol elzárkózás mutatkozik és több he-

lyen a régi, erős szövetkezetek nem végeznek meggyőző munkát, a káros befelfordulás akadályozza a fejlesztést. Ilyen befelfordulás tapasztalható az álmódsi Táncsics, a hajdúböszörményi Vörös Csillag Termelőszövetkezeteknél, pedig a szövetkezetek jó eredmény, tagjainak jóléte megadja az alapot a jó felvilágosító munkához.

BENCZE MIHÁLY

Püspökladányi jegyzetek

— Sikerült a korai termésérés is — mondja paprikaszedés közben. — A szövetkezetek az öt holdas tábláról már 30 000 forint a jövedelme, de a jövedelem csak ezután lesz. Bőven fizetnek az őszi növények is. A tavaszi munkáért a brigádok 2330 forint prémiumot kaptak. Lesz prémium több is, mert a termelési tervet ezután is túlteljesítjük. Paradicsomot 800 négyzetméter területen és leszünk 200 mázsát, hiába támaszkodnak egyesek! — fejezte be a szót józán nevetéssel. — Milyen jövedelme volt tavaly? — kérdeztük a vidám brigádvezetőt.

Az idei jövedelem többszöröse lesz a múlt évnek

— Az elmúlt évben 26 000 forint volt a jövedelemem, de az idén a duplája lesz!

— Dupla lesz az bizonyos, de nemcsak neki, hanem nekem is — vág a szóba a brigád egyik tagja, Berzi Károly. — Tavaly is közel jártam a 20 000 forinthoz, haptam 1600 forint prémiumot is és még külön jutalmat is a közgyűléstől. Az évi munkaelegységem 449 volt. Most sem hagyom alább. Az idén már a két fiam is velem dolgozik, no meg a vejem is. Látták, hogy nekem jól fut a csikóm, hát ez évben már velem tartanak, így tehát többszöröse lesz a jövedelemem. En és a két fiam 36 mázsa búzát kaptunk csak előlegül, a többi máj október-

ben. A vejem külön vitte haza a neki járó gabonát. A családom igen megszerette az életet a termelőszövetkezetben. Mi már itt vertünk gyökeret. A fiam kertészeti főiskolára megy, hogy még nagyobb sikerrel dolgozhasson a kertészetben. Hígy-e el, nagyon jó itt — teszi a pontot a beszéd végére.

B. Kis Mihály is értette az okos szót

— Milyen bizonyítékát tudná elmondani annak, hogy „nagyon jó itt”?

— Nem dicsekvésül mondom, de a szövetkezetben való munkám segített ahhoz, hogy 14 méter házam van már. A régi világban arról álmodni sem mertem. A háztámban ott van a jó fejős tehenem, négy sertésem. Több mint 30 mázsa tengeri kerül a padlásra, híznak abból a disznók. A kora tavaszi hónapban majd két kövér sertést adok el a szabadpiacon. Ilyen az ember sora itt, de látja még is vannak, akik kételkednek. Látják a tagok módosodását, de csak firtatják a dolgot, mert sok daraszt dugtak az ember fülébe, sok rosszat beszéltek a szövetkezetekről és ez lassan hámozódik le az emberek véleményéről.

— Segít-e személynében abban, hogy megismerjék az igazat? — Az emberi kötelesség. Ha jó, miért ne legyen a másik parasztnak is jó? Elmondom én, hogy mire vitte a szövetkezetet

a szorgalmas tagság és hogyan emelte saját sorsát is. A napokban is erről beszéltem B. Kis Mihály barátommal. Erte-tette ő a szót, de mégis megkérdezte a végén, de nagyon komolyan: Igaz lelkekre mondogt ez nekem a szövetkezetéről? Nyomban válaszoltam, hogy becsülte-tesebben már nem is tudnám elmondani. Lelkem nyugalma rajta — No akkor itt a kezem — válaszolta az én barátom. — Veletek fogok dolgozni. Kezet fogtok. En csak azt mondtam neki búcsúzóul: Nyugodtan gyere, ha magának jól akarsz!

A kertészetben történt beszélgetés során arról is meg kellett emlékezni, hogy a Kossuth Termelőszövetkezet jó hírért nemcsak Püspökladányban ismerik, Gulyás József erről így beszélt:

Hire van a környéken a Kossuth TSZ kertészetének

— Mi nagyüzem vagyunk. Püspökladányban két üzletben árusítjuk a konyhakerti növényeket, de árusítjuk a tejet, vaját, túrót, tejfölt is, mivel hát a tehenészek is árut akarnak minél többet piacra adni. Fúrta a fejüket, hogy a kertészet többet ad. De nekünk már nem elég Püspökladány. Szekerre rakjuk a jó portékát és a bárányt, sárrétudvari, meg a többi vásárokon is árusítjuk konyhakertünk termékeit. Minden piaci napról hazahoznak 500—600 forintot, de néha ezer forintot is. Az emberek szívesen vásárolják a szép, friss konyhakerti növényeket.

Ilyenek a tények és beszédek Püspökladányban. Ezek meggyőző erejűek és viszik előre a dolgozó parasztságot a jobb élet útján.

Párt és pártépítés

A PÁRT HÍVÓ SZAVÁRA JÖTT VISSZA

Debreceni ember. Vagyis közelebbi a debreceni határban született — és itt is nőtt fel. Uradalmi birtokon cselekedett apja, anyja és ő maga is. Amikor nagyobb korában meguntta ezt az embertelen sorsot, úgy gondolta — „szabadabb” ember lesz — felcsoport fávágónak, alkalmi munkásnak, csak-hogy meneküljön a Rickl-féle uradalomból, a jobbágyi sorsból.

Igaz, sokkal jobb életet nem talált, de mégis félig „szabad”, félig ipari munkán a Pohn-féle faterlepen kereste keserves kenyerét. Egyszer csak behívták katonának, mert eljött az ideje és mint ahogy anyai százezer magyar ifjú nem tudta, hogy miért, angyalbőrbe rázták...

1944 őszén tépte ki magát az akkori szörnyű életből és döntött: vagy, vagy, más szóval vagy élék, vagy halok, de én „a fűbe nem harapok”. Visszalapodott az uradalmi birtokra, s néhány heti bujkálás után a szó legigazabb értelmében felszabadult: megszabadult a félelemtől és egy új élet hajnalra derengett előtte.

Lente Mihály elvtársról van szó, akinek tán' évszázadokra visszamenőleg a legszebbik nagyapja is jobbágy, vagy cseléd volt. 1944 őszén egyik vezetőként lépett fel a cselédek között, s harcos katonája lett a nagybirtok felosztásáért vívott küzdelemnek, a cselédek, kisbirtokosok földhöz juttatásának. Akkor mindjárt meg is nősült. Mert most már saját földjén biztosítva látta megélhetését: a családalapítást. Nemcsak földesítő volt, hanem az első vonalban harcolt azért is, hogy a földből egy talpalatnyi se kerüljön vissza a régi uraságnak. Azóta is kipróbált, edzett harcosa a pártnak Lente Mihály elvtárs, aki élete virágában most 38. esztendőjét tapossa. Szíve és esze, teljes ereje a pártért, a szocializmus építéséért dobog.

Hogy miért igaz ez, azt jó néhány példa igazolja. Amikor a párt megindította a harcot, hogy Magyarországon virágzó mezőgazdaság, boldogan élő parasztság legyen, a debreceni határban ő volt az első 1948 őszén, aki elepi Táncsics néven megalakította az első termelőszövetkezetet. A tagság mindjárt annak elnökévé is választotta.

Nehéz harcok árán, sok buktatóval, de kemény helytállással mégis csak bebizonyította Lente elvtárs, hogy igaza volt a pártnak, amikor a nagyüzemi gazdálkodás útjára igazította a dolgozó parasztságot. Annakidején a párt úgy döntött — amikor talpraállt az elepi Táncsics TSZ, hogy a kishegyesi elnöke, majd párttitkára lett. Mind a két termelőszövetkezetben élő, harcos pártvezető hozott létre, a munkában helytálló, állhatatos kommunisták nőttek fel mellette, akik a sok nehéz-

ség, harc és küzdelem során álltak helyt.

Négy kemény esztendőt harcolt végig a debreceni földeken. Messze falutól, városától. S egyszer csak a párt azzal tisztelte meg, hogy 3 hónapos pártiskolára küldte. Amikor visszajött az iskoláról, „szűz” területre küldte a párt, Nagyhegyesre párttitkárnak, oda, ahol a tájék mindenfajta embere összejött életet kezdeni különbözőké-

pen. S ebben az újonnan született közösségben nem könnyen, de kommunista helytállással megbirkózott minden árnyalattal szemben, és a régi pusztaságból a párt és a népi demokrácia segítségével szocialista községet „varázsolta”, és ténylegesen varázsolta, mert olyan harcos kommunistákat vonultatott fel maga mellé az igaz, tiszta ügy érdekében, akikkel együtt boldogá tettek ezen az új településen az embereket. Lente Mihály elvtárs akkor jött el Nagyhegyesről, amikor büszkén jelenthette a pártjának: Nagyhegyes szövetkezeti község lett. Ezután az ország védelmére, az államvédelmi hatóságokhoz hívták meg. Először alhadnagy, majd hadnagyá lett elő és Zalában teljesített szolgálatot.

Amikor február 9-én a Központi Vezetőség határozata megjelent, hogy hívják vissza falura a régi harcosokat, az elsők között jelentkezett Lente elvtárs. Vissza a szülőföld tájé- kára, oda, ahol a cselédek száza, a földek ezer és ezer holdjai ismerik, ahol sok röghöz és barázdához munkája, verejtéke tapad. Ime, most itt van, Debrecen közelében: Mikepércsre küldte a párt, hogy ott álljon helyt és tegye erőssé, átütővé a pártszervezet munkáját. Mike-

pércsen van sok párttag, több mint száz elvtárs hordja itt zsebében a piros tagsági könyvet, csak eddig nem nagyon tűnt ki munkájával a párt-szervezet, a pártvezetőség, hogy ezeket a nagyrészen régi, kipróbált harcosokat sorompóba állítsa.

Milyen tervekkel indult el Lente elvtárs Mikepércsre? Először is azzal, hogy a pártszervezetet megerősítse. Ez a terve rögtön egyetértéssel találkozott Mikepércsen. Mindjárt az első nap, amikor oda költözött, és még a bútor a kocsin volt, már régi, 1945-ös kommunisták keresték fel lakásán ismerősként, akikkel együtt harcolt még a felszabadulás utáni éveken.

Lente elvtárs május hónapban került Mikepércsre. Azóta pezsdülő élet van a pártszervezetben, újjászületett a DISZ szervezet és nemcsak a község fiataljai, hanem két termelőszövetkezet ifjúsága is élő DISZ szervezetet hívott létre. Nagyon sok elvtárs fordult hozzá bizalommal, hogy „mellőzve érzi magát”. Mint például Almási Lajos elvtárs. Fiatalember, de „őreg” harcos már, aki az irigység, az intrika és a féltreismerés folytán nem kápt meg azt a megbízatást, amelyet vart, és megérdemelt volna. Almási Lajos elvtárs Lente elvtárs javaslatára termelőszövetkezeti tag lett és mihamarabb az Új Elet TSZ-nek elnökévé választották. Azóta ezt az embert úton-útfélen megállítják: Hogy vagy Lajos? Mi újság Almási elvtárs? Szeretnék oda menni hozzáatok a tsz-be — s hasonló problémákkal fordulnak hozzá. Amióta Almási elvtárs a termelőszövetkezetbe lépett, egyesült az Új Elet és Bocskai TSZ, s június dereka óta 54 dolgozó paraszt választotta a termelőszövetkezeti életet.

Lente elvtárs ezen a „nehéz” területen vállalta a harcot. Azt mondják, hogy Mikepércs nehéz hely, ahol sok a kupec, a kofa, akiknek sokszor nagy befolyásuk van a termelőszövetkezet és a falusi élet más területén. Lente Mihály elvtárs tiszta vizet öntött a pohárba és Mikepércsen megértették, hogy sem a kupecokra, sem a kofákra nincsen szükség a termelőszövetkezetben, sem másból, hanem ott kizárólag a becsületes dolgozó parasztokra.

Egy nagyon jelentős esemény a mikepércsi pártéletben, hogy alig két hónap alatt tíz tagot és tagjelöltet vettek fel a párt soraiba. A legközelebbi taggyűlésen újra négy tagjelölt áll a taggyűlés színe elé, hogy felvételét kérje a párt soraiba. A párt-szervezet szemléletét erősödik. Lente Mihály elvtárs megértette magát a falu becsületes dolgozóival és néhány hónap alatt megbecsült vezetője lett a községnek.

FABIÁN SÁNDOR

Emlékezzünk

1930. szeptember 1. hőseire

Az 1929-ben kezdődött nagy világgazdasági válság Magyarországra is kiterjedt és a munkások tíz és tízezeri itt is munkanélkülivé váltak. A Szociáldemokrata Párt minden igyekezetével azon volt 1930-ban, hogy a munkások növekvő elégedetlenségét valamilyen módon levezesse és a burzsoáziát megnyugtassa. Ezért Peyerék, a Szociáldemokrata Párt vezetői elhatározták, hogy 1930. szeptember elsején felvonulással egybekötött tömeggyűlést hívnak össze, de mivel ezt nem engedélyezték, úgy döntöttek, hogy békés tüntető sétát rendeznek.

A KMP azonban békés és néma sétával nem elégedett meg és felhívta a munkásokat, hogy a békés sétát változtassák harcossá — Munkát! Kenyeret! követel — tüntetéssé. Mintegy százezer munkás vonult fel ezen a

napon és már délfele meglátszott, hogy mily hatalmas mértékben megnőtt a kommunisták befolyása, mindenfelé a kommunisták jel-szavait hangoztatták és ültették a Szovjetuniót. Így vonultak végig Budapest utcáin a tüntetők a Városligetig, ahol aztán a rendőrök mellett harcba vonultak a csendőrök is... Sortűz szörelt meg, de a munkások tüntetői hősei még órák hosszat tartották magukat és elttették a proletárdiktatúrát. — 1930. szeptember 1. a munkásokosztály hősi megmozdulásának napja...

Győzelmes munkásokosztályunk mély tiszteléssel hajlja meg az emlékezés városlobogóját szeptember elseje hőseinek emléke előtt és megfogadja, hogy minden erővel erősíti a munkásokosztály hatalmát, a népi demokrácia államát.

Antonin Zápotoczy betegsége

A Csehszlovák Távirati Iroda közzétette a Köztársasági Elnöki Iroda közleményét, mely szerint Antonin Zápotoczy köztársasági elnök augusztus 30-án váratlanul szívgyengeséget érzett. Vérkeringési zavar fennállását állapították meg. Az elnök orvosi megfigyelés alatt áll.

A később kiadott orvosi jelentés beszámol arról, hogy Zápotoczy elnök szív- és vérkeringés gyengeségben szenved. Az orvosi kezeléssel sikerült megjavítani a szív működését. Hőmérséklete szerdán reggel hat órakor 36,3 fok volt. Vérnyomása és pulzusa normális. A beteg nyugodtan töltötte az éjszakát.

Lemondott Peron argentinai elnök

Nyugati hírhírnökségek jelentik, hogy Peron argentin elnök szerdán benyújtotta lemondását. Peron levélben közölte lemondását a peronista párttal és az általános munkásszövetséggel. A peronista párt és az általános munkásszövetség nem fogadta el az elnök lemondását. Az általános munkásszövetség országos sztrájkot hí-

retett és tömegtüntetést rendez, hogy Peron lemondásának visszavonására kényszerítse.

Az AFP jelentése szerint a csendőrség erői megszállták a minisztériumokat. A csendőrség és a rendőrség központja riadókészültségben van. A tartományi képviselőház és szenátus táviratot intézett Peronhoz szolidaritásának kifejezésére.

Adenauer a minisztertanács elé terjesztette a moszkvai tárgyalásokra kidolgozott nyugatnémet irányelveket

A bonni kormány szerdán Adenauer elnökkel ülést tartott. A kancellár az alkalmossal a minisztertanács elé terjesztette azokat az

irányelveket, amelyeket Mürrenben politikai munkatársaival a moszkvai nyugatnémet-szovjet tárgyalásokra dolgozott ki.

Adenauer szerdán fogadta a Bonnbán tartózkodó Livingstone Merchant amerikai külügyi államtitkárt és a genfi külügyminiszteri értekezlet, valamint a követség moszkvai nyugatnémet-szovjet tárgyalások napirendjén szereplő kérdésekről tanácskozott vele. A megbeszéléseken, amelyet csütörtökön is folytatnak, Brentano külügyminiszter is részt vesz.

Adenauer péntekre magához kérte a bonni parlamentben képviselt pártot vezetőit, köztük Ollenhauert, a Német Szociáldemokrata Párt elnökét. A kancellár a moszkvai tárgyalásokkal kapcsolatos terveiről tájékoztatja majd a pártok vezetőit. Legújabb közlések szerint Adenauer a moszkvai tárgyalások előtt időhiányra és technikai akadályokra hivatkozva az eredeti tervtől eltérően már nem tart négyesemléköt megbeszélést Ollenhauerrel.

A szociáldemokrata párt sajtószolgálatára szeméretti Adenauernek, hogy a bonni parlament mandátumának egyharmad részével rendelkező szociáldemokrata párt véleményének meghallgatása nélkül akar a moszkvai tárgyalásokhoz ülni.

Az észak-afrikai helyzet a Biztonsági Tanács előtt

A londoni rádió hírel adja, hogy az ázsiai és afrikai országok ENSZ képviselői kedden megbeszélésre ültek össze New Yorkban. Elhatározták, hogy hivatalosan felkérlik a Biztonsági Tanácsot, foglalkozzék az észak-afrikai helyzettel. E lépés megtételének időpontját nem határozták meg.

A gazdagodó csökm

Tóth József, a szűh TSZ elnöke, rült arccal mutat leket. A szemé gyog az örömtől, szinte vele örül. az, ha valaki o emellyel elismeri jät. Különösen n a csökmői Kossu hiszen megalakul ször kapott okle

Vasárnap, augu járási mezőgazda volt Berettyóújfá vett a kiállításo Kossuth TSZ is, általaival. Okle gondolni sem m voltak ott kiállí állatai a Kossu híresebb szövetk

Nagy volt hát zás a Kossuth t ben, amikor a ság a szép napra első díjat, roske sodik díjat, kuor madik díjat itél nek. s a kiállít Csillaggal, Guszt rel pedig első d velet nyert a tsz

A gépi m nagy segítség

Bezzeg tavaly, nem kapott volna retet a tsz a ter Kalászosokból is, is alacsony termé ket értek el, a tés volt a jövő gondolták, hogy n nagy termésre emi a tsz rossz mokes, rétiagyak

Ez év megca akik ezt állítottá új vezetőség kerül re. Új az elnök (új a mezőgazdas háty) és a vezetős jai. Az új vezető dolga volt a nagy eredmények eléré teremtése. Változ tési sorrenden, olyan föld, amely másután negyeds volna búza. Az a minőségű talajok kielték, trágyáz tak. A műtrágya nak, meg a gép elene voltak a mondták, nem ak állomások keres ség csak megren trágyát, és a 360 ho alaptörvényak kalászosok használták a mű

70-80 vagon lesz a tsz

Nehezen sikerü ni a tagsággal a előnyeit is. A t egyenként kérde tagokat, hány h hány hold kalás kálását vállalják erejéhez mérten munkából, aminek gazdájá”, annak lására szerződtek mással. A gép sz tsz-t a munkába a kukoricát kapál zel, de csak egy kapálást a gép v mindent idejében sok egy részét, ar vállaltak a tag acatolták, le is a holdról pedig gép gabonát. 250 h bájñ vágta le a b termés? Őszi búz 30 holdas táblán 2 a leggyengébb a megadta holdánk szát. A 88 hold ro ből 40-ét kivitt mázsa átlagtermé 25 hold takarmá 400 mázsa, a 15 h pa 200 mázsa K holdanként. S az vetésünknek is m ja a 16—20 mázsa

Mindezeket a gépi munkára, a mű nála és a megvá hódas való viszo nyezte. Tavaly a a cséplést adta munkaeöröknek, h

Hajdú-Bihar megye ötödik!

A Begyűjtési Minisztérium jelenté:

Az alkotmány ünnepe tiszteletére indított begyűjtési verseny tíz nap múlva zárul. Ezekben a napokban ország-szerre fokozódik a verseny lendülete. A megyék rangsorában az augusztus 27-ai állapot szerint 1. Bács, 2. Szolnok, 5. Hajdú.

Az állat és állati termék begyűjtésében: 1. Győr, 17. Hajdú.

Bőséges zöldség-és gyümölcsfelhozatal a szerdai piacon

Tegnap, bár a hivatalos piaci nap kedd, csütörtök és szombat, mégis bőségesen állt zöldség és gyümölcsféle a vásárlók rendelkezésére. Egyre nagyobb a forgalom a fedett vásárcsarnokban is, sok östermelő itt kímálja eladásra áruját. A vásárcsarnokban tegnap 15 mázsa, a Rákóczi utcai piacra pedig 40 mázsa burgonyát hoztak az östermelők. Az eladási ár 1,10—1,30 Ft között mozgott. Az 1,30-as róza-burgonyát sokan vásárolták.

A szerdai piacon gyümölcsből több volt a felhozatal, mint kedden. Szőlőből például kedden 3 mázsa került kínálatra, míg tegnap 7 mázst hoztak fel. A nagyobb kínálat árszökkenést is hozott maga után. Kedden 6.50-ért árusították a szőlőt, szerdán már 6 forintért is lehetett kapni kilóját. Almából 19 mázsa, körtéből 12, szilvából 9,5 mázsa, és görögdinnyéből több mint 100 mázsa volt a tegnapi piacon.

Egy „tetőtől talpig” olajos emberhez vezettek, amikor az Építőgépkarbantartónál a legjobb brigádfőnök után érdeklődtem. Leiter József — mutattak az előttem álló férfire — ő majd beszél a brigádjáról.

Mikor magunkra maradtunk, tényleg ömlött a szó Leiter elvtársból. Pedig először nem látszott beszédese-nek. Csak búcsúzaskor jöttem rá, hogy miért volt ez így. Leiter elvtárs szokatlannul bő és részletes információit koránsem a véletlennek, hanem a szakma és a brigád határtalan szeretetének köszönhetem.

Brigádunk nemrég fontos munkát kapott — így kezdte Leiter elvtárs. — Húsz-huszonöt évvel ezelőtt gyártott szovjet mintájú betonkeverőgépeket alakítottuk át kavicsosztályozó rostává. Ná-lunk ezeket az elhasznált gépeket nem olvastják be, hanem felhasználják. Komlón, Sztálinvárosban, Győrben és mássutt nagy építkezéseken az első ilyen átalakítással született kavicsosztályozó rostákat nagy szeretettel fogadták, mert megkönnyíti és meggyorsítja a munkát.

— Az új és nehéz munkától nem idegenkedtek a brigád tagjai? — kérdezem Leiter elvtársról.

— Akik igazán becsüli a szakmáját, az szeret ilyen munkába fogni. A mi brigádunk is így van ezzel. Azt mondták a fiúk, mindegy akármint bíznak ránk, mi megcsináljuk becsülettel. Eddig álljuk a szavunkat. Különben ezt a munkát nemcsak azért vállaltuk örömmel, mert ér-

Egy kiváló brigád az Építőgépkarbantartónál

dekesnek ígérkezett, hanem azért is, mert egy hónapra „kiadós” munkát biztosított számunkra, olyat, aminél sokat kell „spekulálni”.

— Árulja már el, mire gondol? — Biztosan nem rosszra... — és Leiter elvtárs zavarában egy hideg vason babrál. Azután elmosolyodik.

— Nem egyszer a brigád leleményességén múlik, hogy határidőre kész vagyunk-e a munkával. Ezeknek a kavicsosztályozó rostáknak az elkészítéséhez U vasakra, I gerendákra lenne szükségünk. Az Őzdi Kohászati Üzemek hibájából ezek a vasszerkezeti elemek nincsenek a raktárunkban, kénytelenek vagyunk magunkon segíteni. Szógvassat hegesztünk össze, hogy U vasat nyerjünk.

Leiter elvtárs arról nem is beszélt, hogy a hegesztés időt vesz igénybe, s más tervezett munkától vonja el a villanyhegesztőt. Az ilyen „terven felüli” munkát be is kell hozni. Ezért a brigádért azonban nem kell aggódnunk, mert nap mint nap 150 százalékos teljesítményt irnak a brigádnaplójukba.

A munkamódszerre terelődik a szó. Megkérdem Leiter elvtársat: mi a titka sikerüknek?

— A brigádomban tagjai kivétel nélkül szorgalmas, erős emberek és jó szakmunkások. De az erő bármilyen nagy is

legyen, kevés megfontolt, okos, számító gondolkodás nélkül. Jól bevált módszerünk van. A munkát, amelyet rendszerint rajzon kapunk meg, erő és szaktudás szerint osztjuk szét. Rendszerint a gyengébb fizikumú szakmunkás mellé erős segédmunkást adunk, s más ilyen apró megfontolás szerint mindenkire rábízunk, amit végeznie kell. Ezután én összerom, milyen anyagra van szükség, elme-gyek a raktárba, s ott körül-nézek, megtalálom-e azt, amire szükségünk van, illetve mivel helyettesíthetjük a hiányzó anyagokat. A kivételést papíron én intézem el, de az anyagot mindannyian szállítjuk arra a helyre, ahol dolgozunk. Ezután kezdődik el a munka. Számos esetben le-gyeszerűsítjük a munkafolyamatokat, újításokat, ésszerű-sítéseket alkalmazunk.

— Van a brigádban újító?

— Van, de eddig csak kisebb újítást alkalmaztunk.

— No, most alapos bírálatot mond a vállalati újítómozgalomról?

— Á, dehogy, neveti el magát Leiter József. — Nincs itt baj azzal. A mi üzemünk egy nagyon korszerűen megépített, jól felszerelt műhellyel rendelkezik. Inkább javítás-sal foglalkozunk, mint gyártással. Persze így ritkábban van alkalom újításokra. Annak ellenére, hogy a brigád kimondottan nagy újításokon

HÍRADÁS

a gazdagodás felé egyre biztosabb úton haladó csökmői Kossuth TSZ-ből

Tóth József, a csökmői Kossuth TSZ elnöke mosolyra derült arccal mutatja az okleveleket. A szeme csak úgy ragyog az örömtől, az ember szinte vele örül. Nagy dolog az, ha valaki oklevelet kap, amellyel elismerik a munkáját. Különösen nagy dolog az a csökmői Kossuth TSZ-nek, hiszen megalakulása óta először kapott oklevelet.

Vasárnap, augusztus 27-én járási mezőgazdasági kiállítás volt Berettyóújfaluban. Részt vett a kiállításon a csökmői Kossuth TSZ is, növényeivel, állataival. Oklevélre persze gondolni sem mertek, hiszen voltak ott kiállított növényei, állatai a Kossuthnál sokkal híresebb szövetkezeteknek. Nagy volt hát a csodálkozás a Kossuth tagsága körében, amikor a bíráló bizottság a szép napraforgóért az első díjat, rostkenéért a harmadik díjat, kukoricáért a harmadik díjat ítélte oda a tsz-nek, s a kiállítás lovaloval, a Csillaggal, Gusztival, Tündérrel pedig első díjat és oklevelet nyert a tsz.

A gépi munka nagy segítséget jelent

Bezzeg tavaly, meg azelőtt nem kapott volna ilyen dicsőretet a tsz a termelvényeiért. Kalászosokból is, kaszásokból is alacsony terméseredményeket ért el, a tagságnak kevés volt a jövedelme. Úgy gondolták, hogy nem is lehet nagy terméseredményeket elérni a tsz rossz, szikes, homokos, rétiagyag földjein.

Ez év megcáfolta azokat, akik ezt állították. Tavasszal új vezetőség került a tsz élére. Új az elnök (Tóth József), új a mezőgazdász (Búza Mihály) és a vezetőség többi tagjai. Az új vezetőségnek első dolga volt a nagyobb terméseredmények elérésének megteremtése. Változtatták a vetési sorrendet, mert volt olyan föld, amelyben már egymásután negyedszerre került volna búza. Az amúgyis rossz minőségű talajok soványak, kiélték, trágyázatlanok voltak. A műtrágya használatának, meg a gépi munkának ellene voltak a tagok. Azt mondták, nem akarnak a gépiállomáshoz keresni. A vezetőség csak megrendelte a műtrágyát, és a 360 hold kapáshoz alaptrágyának, a 300 hold kalászoshoz fejtrágyának használták a műtrágyát.

70-80 vagon gabonája lesz a tsz-nek

Nehezen sikerült megértetni a tagsággal a gépi munka előnyeit is. A brigádvezetők egyenként kérdezték meg a tagokat, hány hold kapás és hány hold kalászos megművelését vállalják. Minden tag erejéhez mérten vállalt a munkából, aminek „nem akad gazdája”, annak megmunkálására szerződtek a gépiállomással. A gép segítette ki a tsz-t a munkában. Mindössze a kukoricát kapálták meg kézzel, de csak egyszer, a többi kapálást a gép végezte el, és mindent idejében. A kalászosok egy részét, amit magukra vállaltak a tagok, áptáltak, acatolták, le is aratták. 958 holdról pedig gép aratta le a gabonát, 250 holdról komóbban vágta le a kalászosot. S a termés? Őszi búzából egy 40 holdas táblán 20 mázsa, egy 30 holdas táblán 10 mázsa, de a leggyengébb búzaföld is megadta holdanként a 8 mázsát. A 88 hold rozs — amelyből 40-et kivitt a víz — 8 mázsa átlagtermetést adott. A 25 hold takarmányrépa 360-400 mázsa, a 15 hold cukorrépa 200 mázsa körül termett holdanként. S az 50 hold rizs vetésünknek is megadja holdja a 18-20 mázsát.

Mindezeket a jó vezetést, a gépi munkát, a műtrágya használatát és a megváltozott munkához való viszony eredményezte. Tavaly a tsz nemcsak a cséplést adta ki idegen munkásoknak, hanem még

az aratást is. Most mindent a tagok végezték. A három növénytermesztési brigád egy-egy cséplő munkacsapatot alakított, s maguk csépeltek. A csépléssel 380-400 mázsa vegyes terményt, a gépi aratással 100 mázsa vegyes terményt takarítottak meg. 70-80 vagonnyi gabonájuk lesz.

A legtöbb belépője a Kossuth TSZ-nek van Csökmőn

A tagok megváltozott szorgalmát a szövetkezet jobb gazdálkodását, a falu egyéni parasztlaj figyelémmel kísérik. Ahogy a falu vezetői mondják, a kóroszigeti Vörös Csillag TSZ, amely szintén Csökmőhöz tartozik, jobb a Kossuth TSZ-nél, mégis legkevésbé a Kossuthba léptek be a tavasz óta. Hiszen látják az óriási változást, amit ez a szövetkezet egy év alatt elért. Beadási kötelezettségétől, tejből, túteljesítette, baromfiából a héten rendezik a háromnegyedét, vágómarhából ezt már teljesítette a tsz, hízott sertésből is rendezik év végére állam iránti kötelezettségüket. Gabonából pedig nemcsak a beadási kötelezettséget rendezték, hanem az ezer mázsa búza, 300 mázsa rozs és 100 mázsa árpa köcsönt visszafizették az államnak. A tagságnak is jut búzából 3 és fél, 4 kiló, árpából egy kiló munkaegységként. Tavaly egy kiló munkaegységért 14 forint 70 fillér volt, most több mint duplájára, 35 forintra számolnak a Kossuth tagjai.

Nem véletlen tehát, hogy az 52 családból — ennnyivel gyarapodott a falu három szövetkezte március óta — 25 család éppen a Kossuthba lépett be tagoknak, s hogy abból a 25 családból, amely augusztusban választotta a szövetkezeti gazdálkodás útját, 15 család éppen a Kossuthba kérte a felvételt. Nagy terveik vannak a csökmői Kossuthnak. Ezen az őszön olyan vetési sorrendet akar kialakítani, amely kihasználja, hogy kalászos kerüljön kalászos után elvetésre. 1957-ben legalább a terület egy részén vetésforgót szeretnének kialakítani. A műtrágyát és a gépeket jövőre még inkább alkalmaznák — és szorgalmaznák, hiszen most már a tagság is belátja, mennyire hasznos mindkettőt a többtermeléshez. — Csomósé —

A Mezőgazdasági Akadémia a nagyobb gabonatermésért

A Mezőgazdasági Akadémia tanári kara megvitatta a megyei pártbizottság határozatát a kenyérgabona termeléséről. Az Akadémia tanári karának az a véleménye, hogy a határozatban kifejtett célok érdekében az Akadémiának nemcsak anynyit kell tenni, hogy jó gabonatermelő szakembereket nevel, hanem más módon, közvetlenül is segíteni kell a határozat végrehajtását.

Mindenekelőtt be kell mutatni gyakorlatban, az Akadémia Tangazdaságában, hogy a határozatban ajánlott agrotechnika eredményes. Nekünk az a tapasztalatunk, hogy különösen a morskálós, üledett magúgy biztosítás és az amire különösen vigyázni kell. A múlt évben, amikor a tangazdaság még nem volt az Akadémia kezében az őszi búza igen rossz magúgyba, kemény, rögzös földbe került. Az átlagtermés 7,8 mázsa volt holdanként. Az idén különös gondot fordítottunk a morskálós magúgy biztosítására, természetesen egyéb talajmunkára is. Ez kétszerte lenül hozzájárul ahhoz, hogy

az őszi búza a tavaszi roszs időjárás kiheverte

és a későbbi jó időjárás előnyeit élvezni tudta, így a búzatermésünk 330 hold átlagában 17,59 mázsa volt. Mindenekelőtt az a feladatunk, hogy a megyei pártbizottság határozatában foglalt helyes agrotechnika alkalmazásával ezt a búzatermet megzsilárdítsuk és fokozatosan emeljük. Erre gazdaságunk szerkezetjavító fűvesvetésgörgeja lehetőséget ad. Egyidejűleg eddigi 330 hold búzaterületünket 403 holdra feleltük.

Örömmel vállaljuk az Akadémia tanári a népszerűsítés számára tartandó szakmai előadások megtartását. Feladatunk továbbá, hogy az Akadémia által patronált tsz-ekben segítséget legyünk a helyes agrotechnika alkalmazásánál. Ez nemcsak a patronáló tanároknak, hanem a patronáló hallgatók feladata is. Az Akadémia DISZ szervezete 28 debreceni tsz-t patronál. Ezekben a tsz-ekben a patronáló hallgatók segítik majd a határozat jó végrehajtását.

Az Akadémia tanárai, mint a TTIT agrárszakosztálya, a

Micsurin Agrártudományi Egyesület és az MSZT agrárszakosztálya tagjai, az ősz és folytatónál a tél folyamán ismeretterjesztő előadásokon és tanfolyamokon a nagyobb gabonatermelés jelentőségét ismertették. Ma különösen a következő mozzanatokra vigyázzunk

az őszi búza agrotechnikájánál:

gyomirtó és csapadékmegőrző tarlóhántás, a tarló szükséges ápolása (kultivátor vagy fogas és henger), a vetés előtt 5-6 héttel szántás 100-150 kg szuperfoszfát be dolgozásaival, magúgykészítés kultivátorral, amikor 60-80 kg pétsót adunk, utána sűrűsoros vagy kevert soros vetés. Igen nagy fontosságú tulajdonítunk a tavaszi bőséges fejtrágyázásnak, úgy, hogy kora tavasszal 50-70 kg-ot, szárbaszógos földbe került. Az átlagtermés 7,8 mázsa volt holdanként. Az idén különös gondot fordítottunk a morskálós magúgy biztosítására, természetesen egyéb talajmunkára is. Ez kétszerte lenül hozzájárul ahhoz, hogy

A vetőmaggal kapcsolatban külön fel kell hívni a figyelmet a vetőmaggaparcellára. Minden gazdaság búzavetésterületének egyhated részén vesse el a kapott minőségű magot és ennek utántermését termelje a haterjedt részén. Ez így megy négy évig, amíg újabb felújítást kap. Ennek az a jelentősége, hogy

az azonos környezetben termelt vetőmag jobb termést ad, mint az idegenből jött.

Másrészt az egyhated területen a gazdaság a legjobb agrotechnikát tudja adni és így a vetőmag kiváló minőségű lesz.

A Mezőgazdasági Akadémia tanári kara nagy jelentőségűnek tartja a megyei pártbizottság határozatát elsősorban a megyében, de példája bizonyára országos hatást is lesz. Kötelességünk tartjuk, hogy végrehajtását minden erővel elősegítsük.

BENCSIK ISTVAN akadémiai igazgató

TANÉVNYITÁS ELŐTT

— Lovelőzölünk írják —

Újjáépült a hajdúhadházi fiúiskola

1954 őszén a Hajdú-Bihar megyei Tatarozó Vállalat hozzáfogott a hajdúhadházi fiúiskola tatarozásához, korszerűsítéséhez. A tatarozás és korszerűsítés majdnem félmillió forint költséggel történt. Ez a tanév már az újjáépített, korszerű iskolában kezdődik. Tizenegy tanterem, hivatalos helyiségek, szülői városzoba, út-

tőrszoba, valamint hét szertári és szakköri helyiség áll a pedagógusok, az iskolások és a szülők rendelkezésére. A hajdúhadházi fiúiskola ebben az új tanévben már dr. Földi Jánosnak, a nagy magyar természettudósnak és nyelvésznek a nevét viseli. Mihály Sándor igazgató

545 tanuló a Petri-telepi iskolában

A Püspökudányi Petri-telepi Állami Általános Iskolában a szépen felszerített tanterem még csendesek. Már csak egy nap és a tantermetek, az udvarokat 545 fiatal, lányok, fiúk veszik birtokukba, hogy egész éven át szorgalmasan tanuljanak. Az iskola 19 fiatal nevelője is szorgalmasan készül a tanév megkezdésére. Jelenleg az iskolai munkatervet

készítjük. Ebben az évben nagyobb gondot kívánunk fordítani az ifjúsági világnézet, közösségi és politikai nevelésére. Valamennyi nevelő, Buká Barnáné, B. Nagy Irén, Katona Gábor, Papp Imre és én is ebben az esztendőben becsülettel, szorgalommal kívánunk dolgozni, hivatásunkat betölteni. Nagy István igazgató

A hajdúnánási diákonthon várja lakóit

A hajdúnánási középiskolai és gimnáziumi diákonthonban minden ragyog. Kéthónapos csend után újra hangos az otthon. Közel 90 vidéki diák talál itt otthonra. A szobákat végig járva megállapíthatjuk, hogy ragyog minden. Mindennél a tisztaság az úr. Reméljük ilyen lesz akkor is, ha már valamennyien

megérkeznek a fiatalok, s mint egy nagy család, együtt lesznek. Új terítők, függönyök, matracok mind-mind a gondoskodást bizonyítják és azt, hogy a hajdúnánási diákonthon egyre inkább igazi otthonná válik lakóinak. G. Kenyeres Irma Hajdúnánás,

Óvodások záróvizsgálója Komádiban

Vasárnap délután 3 óra körül tartották meg Komádiban az óvodások záróvizsgálóját. Úgy az I-es, mint a II-es óvodában a vizsga jól sikerült. A szülők és az érdeklődők zsúfolásig megtöltötték az udvarokat, s gyönyörködtek a táncoló, vagy szavaló gyermekekben. Az előadás, a műsor, melyet az óvodások adtak, nagy sikert aratott. A záró-

vizsga végén több szülő köszönetet mondott az óvoda dolgozóinak, akik önfeláldozóan, fáradtságát nem ismerve tanították, nevelték gyermekeiket. Debrecei Terézia, Számári Piroska, Izsó Gyuláné és a többiek mind-mind valóban méltón érdemelték meg a szülők dícsőrszavait. Osváth András Komádi

Ma tanévnyitó, holnap az első tanítási nap

Az általános- és középiskolákban, valamint az egyetemeken szeptember 1-én rendezik a tanévnyitói ünnepélyeket. Az első tanítási nap az általános- és középiskolákban, valamint az egyetemeken szeptember 2-

Erdély-Gruz Tibor oktatásiügyi miniszter az első tanítási nap reggelén, szeptember 2-án 8 órakor a Kossuth-ánnon rádióon üdvözli az általános- és középiskolai tanulókat, a szülőket és a pedagógusokat.

MA SZÁZ ÉVE KEZDŐDÖTT

Pest és Debrecen között a távíró forgalom

zéték kötötte össze a nagy városokat, Európában Anglia, Franciaország és Németország kezdte egyidőben a távíró vezetékek létesítését. Ausztriában 1847-ben létesült a távíró, Magyarország ugyanezen évben csak Bécs és Pozsony között építették meg a vonalat. A 48-as szabadságharc eseményei miatt a további fejlődés elmaradt, csak 1850-ben nyílt meg a távíró Pozsony és Pest között.

Az osztrák elnyomatás éve alatt Bécsnek szüksége volt a gyors hírközlésre. Politikai és gazdasági szempontból nagy érdekel fűződött a távíró adta előnyökhöz, ezért a Magyarországon megszervezett cs. és kir. főépítési igazgatóság nagyváradi kirendeltsége elsősorban a Tiszántúlon kezdte meg a távíró vezetékek létesítését, amely a későbbi évek alatt Erdély felé egészen Brassóig kiépült.

Az építkezés programja fontos volt a pest—debrecen—nagyváradi vonal sűrűsége elkészítésére. A nagy lendületű építkezés 1851-ben kezdődött és négy évig tartott, míg a vonalon a távírópóznákat felállították és a két szál dróthuzalt üzemképes állapotba hozták.

Az Állami Levéltárban lévő iratokból megállapítható, hogy 1855. június 9-én a nagyváradi országos építőbizottság felkéri Debrecen városát, hogy

a távírdai iroda és az anyagraktár céljaira a város jól megközelíthető helyén jelöljön ki épületet, melynek kiértelese iránt intézkedés fog történni. Egy másik megkezdésében Hartwagner Ede, a vonalvezetés főnöke Karagáról közli, hogy a távíróvonal építkezéseket késznővannak, és a folytatolagos munkát Debrecenből kívánja folytatni. Kéri a várost, hogy tudassa vele, hogy a távírdaház bérlete el van-e már intézve. Csorba János polgármester tájékoztatta arról, hogy sikerült a város főutvánának egyik házáat kijelölni a távírdai céljaira. Ez a ház a mostani Vörös Hadsereg útja 36. számú ingatlanok felé meg. Akkor Hölke Terézia tulajdonosa volt, akivel a bérleti szerződést megkötötték. Ennek értelmében az igénybevett helyiségekért a távírdai évi 560 forint bért tartozott fizetni.

Bár ebben az időben nem volt sajátja a városnak, a távíró létesítésének híre mindenképpen nagy érdeklődést keltett. Írásbeli feljegyzések tanúskodnak arról, hogy az emberek eleinte hitetlenek voltak a távíró iránt, s egyéni fellogások szerint „a szóhajtó drótok” működésében „a német által kifundált valamiféle árdögösséget” képzelték el. De mikor a vezeték

már „Basahalmán belül” is kiépültek, megváltozott a debreceniek véleménye a telegráfról. Alig várták az időt, hogy a távíró iródat megnyissák és kipróbálhassák az üzemi küldést a pesti ismerősöknek és rokonoknak. A postaház épületének falán nagy plakátok adták hírt a közönségnek, hogy az országban most megépült harmadik vonallal 1848 és fél kilométer hosszúságban épült ki a hálózat az országban. A nagyváradi távíró igazgatóság felragasztokon hívta fel a figyelmet arra, hogy a büntető törvényben 89. paragrafus értelmében az állami távírdai bármely alkatrészének „gonoszszágból” rongálása szigorú büntetés alá esik. A szándékos háborítás és készakaratos visszaélés tettesének, a kár összegére tekintet nélkül, 6 hótól egy évig, különösebb esetekben a hadbíróság 1-3 évig terjedő ingyenes lakásáról és élelmezéséről gondoskodik. A távíróról szóló alapismeretek közlése után a közönség arra volt kíváncsi, hogy az árdögös „szóhajtó drót” igénybe vétele miibe kerül.

Újabb hírdetések tájékoztatták az érdeklődőket arról, hogy a posta által eddig nyújtott „stafetaszolgálatnál” a távíró olcsóbb és gyorsabb lesz. Mert amíg egy stafétaküldemény Pestről Debre-

cenbe, vagy Kassára 24 forint 40 krajcárba került és a legjobb esetben két-három napi szállítást is igényelt, addig a távíró húsz szög tíz mérföldre csak egy forint, azon felül a díj a szavak száma és a távolság szerint emelkedett. De viszont néhány óra alatt elérte a címzettet. Táviratolt eglyőre német nyelven lehetett feladni, mert az iródaiban csak német alkalmazottak voltak, mert ebben a korban a hivatalos nyelv is az elnyomó hatalom törekvéseit szolgálta. A teljesen rendezett távíró iroda különösebb ünnepély nélkül szeptember elsején megnyílt a közönség részére.

Az első napokban teler leg a kereskedők és hivatalok veték igénybe. Napi 70-100 táviratot küldtek el. Az igazi csodálkozást az váltotta ki, mikor Pestről és Bécsből legjötték a dróton a válaszok és a közönség körében mutogatották a telegráfon érkezett írást, hogy Bécsből négy, Pestről két óra alatt a szóvíveg leadása.

Debrecen város tanácsa a távíró megnyitására hivatalosan csak november 23-án vett tudomást Csorba János polgármester következő jelentéséből:

Hozzá tartozik a távírd történetéhez meg az is, hogy ez időből származik a nyelvújítók új alkotása, „a sűrűgöny” szónak bevezetése a magyar nyelv használatába a német „telegram” helyett. BALASSA SÁNDOR

